

CERKVENI GLASNIK

ZA TRŽIŠKO ŽUPNIJO

Izhaja zadnjo soboto v mesecu za naslednji mesec. - Posamezna številka 1.— Dln.

Navodila za evharistični kongres

1. Vzvišen je namen evharističnega kongresa. To naj bodo dnevi notranje obnove, vere, ljubezni in žrtve do sv. Evharistije! Kdor le more naj gre vsaj k nekaterim evharističnim prireditvam v Ljubljano, drugi naj v svitu Evharistije preživijo doma lepo kongresne dni.

2. Kongresna knjižica in znak je vsakemu odraslemu udeležencu potreben. V župnem uradu so na razpolago do 29. junija zvečer. Pa naj vsak to oskrbi čimprej.

3. Železniške karte so v predprodaji že od 21. junija. Vsak naj gre ponjo med tednom in naj pove, kateri dan odide z vlakom, da bo opremljena karta s tistim datumom! Karta velja tudi za povratek, le kongresno knjižico je treba opremiti v Ljubljani z žigom. Žigosanje knjižic bo v Ljubljani na več krajih in naj vsak kmalu poskrbi za žig. Vozni red je označen tudi na cerkvi sv. Andreja.

4. Otroški vlak odide iz Tržiča v soboto zjutraj ob 5.14. Vsi otroci se pod vodstvom svojih katehetov in spremljevalcev vrnejo iz ljubljanskega gorenjskega kolodvora ob 16.05. Otroci prejmejo na Stadionu sv. obhajilo in naj bodo tešč. Za toplo kosilo v Ljubljani je poskrbljeno.

5. Stanovska zborovanja v Ljubljani so važna. Opozarjamo zlasti delavce - može na zborovanje, ki je zanje v Mestnem domu; delavska moška mladina zboruje v dvorani Okrožnega urada in delavke v dvorani Lichtenhurnovega zavoda. Vsa ta zborovanja so v soboto 29. junija ob 10. uri dopoldne.

6. Vedenje bodi ves čas kongresa dostojno! Zlasti med verskimi manifestacijami — sv. maša in pobožnosti na Stadionu, procesija — naj se obnaša vsak lepo in verno!

7. Narodne noše naj oblečejo vsi, ki jih imajo. Zlasti ti naj se obnašajo dostojanstveno!

8. Rediteljem se je treba v Ljubljani pokoravati, da bo mogoč povsod red. Na Stadionu bodo zvočniki in bo vsak slišal vse.

9. Moški naj se v obilnem številu ude-

ležijo nočne procesije v soboto zvečer. Zbirališče je po deveti uri v Vegovi in Emonski cesti poleg Kongresnega trga. Na zbirališču kupi lahko vsak tudi bakljo. V areno Stadiona gredo tisti moški, ki pristopijo pri polnočnici k sv. obhajilu, drugi gredo na nabrežine. Pri polnočnici pojo vsi moški pesmi, ki so v kongresni knjižici.

10. Naša župnija nastopi na kongresu kot župnija v procesiji v nedeljo 30. junija popoldne. Bo v okviru kranjske dekanije in pridružili se nam bodo tudi Lomljani. Zberemo se že ob drugi uri v Maistrovi ulici. Maistrova ulica je na Taboru, vzhodno od vojašnice. Poišče naj vsak cerkev Srca Jezusovega in tam v bližini je Maistrova ulica. Naj res pridejo vsi župljani pravočasno na zbirališče. Med župnijami kranjske dekanije gre naša župnija zadnja. Red bo sledeči: 1. Napisi. 2. Nosilci simbolov. 3. Zastave. 4. Narodne noše: najprvo ženske, potem moški. 5. Moški. 6. Cerkevna godba. 7. Moški zbor pevcev. 8. Duhovniki. 9. Ženski zbor pevk. 10. Ženske. Ta red je nespremenljiv! Bodo zanj skrbeli tudi posebni župnijski reditelji. Med procesijo bomo peli vsi ljudske pesmi s spremljevanjem godbe. Vedno po dve kitici skupaj. Če nima pesem kitic na pare, zapojemo zadnjikrat tri kitice. Petje naj bo mogočno! Vmes zapoje za spremembo tudi moški zbor umetne evharistične pesmi. Obnašanje pri procesiji naj bo izraz naše vernosti!

11. Žepni tatovi iščejo v velikih množicah vedno svojo žetev. Naj bo vsak skrajno oprezen!

V Tržiču bo red službe božje ob kongresnih dnevih sledeč:

V petek, 28. junija, zvečer ob šestih, ko je v Ljubljani pričetek kongresa, se vršijo v župni cerkvi slovesne pete liturgije Srca Jezusovega. Tedaj pritrkava pri župni cerkvi in pri podružnicah.

V soboto, na praznik sv. Petra in Pavla, bodo v župni cerkvi sv. maše ob 4., 6. in 9. uri. Zjutraj ob 4. uri bo sv. maša tudi v cerkvi sv. Andreja in prilika za sv. obhajilo. Večernice bodo zvečer ob pol osmi uri. Bo molitvena ura s petjem in pete litanije Srca Jezusovega. Ob Ave Mariji je pritrkavanje kakor prejšni večer.

V nedeljo, 30. junija, so v župni cerkvi sv. maše ob $\frac{3}{4}$ 5., $\frac{1}{2}$ 6., 8. in 10. uri.

Zakrajšek Viktor:

Prvoobhajanka in nevesta

Zakon je božja ustanova, posvečena vsa in samo otroku. Roditelja naj s Stvarnikom sodelujeta in oblikujeta otrokovo dušo — to je svetost in vzvišenost zakonske vezi, ki jo posvečuje ljubezen, ta žarek, ki že od početka sije iz raja in razsvetljuje bedno zemljo. Roditelje naj preveva samo ena misel in ena želja: Vrniti Bogu čiste duše svojih otrok. To je po zamisli božji zakon in tak je ostal skozi vse čase, v kolikor ga od časa do časa ne zmalči človeška samopašnost.

Pod tem vidikom presoja sv. Cerkev tudi mešane zakone, v katerih mož in žena nista iste vere. Cerkev sviri pred takimi zakoni, a ne iz kake netolerantnosti ali iz nagajivosti, ampak samo iz ljubezni do otrok in njihove vzgoje. Dovoljuje sicer Cerkev mešane zakone pod gotovimi pogoji, a vedno v strahu, kaj bo z otroci. V skopljanski škofiji je razumljivo mešanih zakonov izredno veliko in večkrat imam priliko opazovati, da trud in opomini Cerkve niso zastoj — otroci so versko lepo vzgojeni. A tudi nasprotnih slučajev ne manjka. Naj enega navedem:

Napovedana je bila poroka tam nekje 100 km daleč (oprostite, da imen ne navedam). Seveda ženin in nevesta nista mogla priti k „spraševanju“. Treba bo opraviti vse ob enem. Na potu tja mi pride naproti ženin na neko vmesno postajo, kjer sem tudi poročal; zvedel sem, da listine še niso v redu; poslal sem ga k zdravniku in napovedal poznejši prihod. Potrkal sem tudi na drugo stran: „V veronauku poučen?“ — Po par besedah sem vedel vse, vzel iz kovčega katekizem in mu ga izročil s pripombo, naj se nauči vsaj najvažnejše.

Napovedani dan pridem in izvem vso zgodbo. Oče protestant se je pred časom poročil s katoličanko po predpisih kat. Cerkve nekje v Bosni. Žena mu je umrla in zapustila pol leta staro deklico. Oče se je drugič poročil, vzel protestantinja in sedaj živi kot delavec s svojo družino že več let

po raznih krajih Južne Srbije. Težko mu je skrbeti za osemčlansko družino. Svoji prvi hčerki ni mogel dati katoliške vzgoje, da se je zavedal tega. Rastla je in živela, kot živi še mnogo drugih delavskih otrok, ki so obsojeni, da se z roditelji selijo iz kraja v kraj. Prava slika socialnosti današnjih dni. Oče zasluži 14.— Din dnevno — v hiši 6 otrok. Dekletce je doraslo, stopilo v 17. leto — stoji pred poroko. Čitati ne zna, o verskih resnicah ima le malo pojma. Ko je ženin zadnjič prinesel katekizem, jo je oče naučil: Oče naš, Zdravo Marijo, Vero, šest resnic in božje zapovedi. Ob večerih seveda, ko je prišel od dela.

Takoj po prihodu sem pričel s poukom, a ne za zakon, ampak za prvo sv. spoved in prvo sv. obhajilo. Z zanimanjem je sledila pouku, zraven pa tudi njen oče in njeni polbratci in polsestrice. Pozno v noč sem končal, ko so mlajši učenčki že pospali in se je tudi meni precej dremalo. — Drugo jutro sem spremenil učilnico v cerkev. Pa ni bilo mnogo dela. Poleg slamnjače na kateri sem spal in male mize, ni bilo drugega pohištva, ki bi delalo napotje. Nevesta je opravila prvo sv. spoved. Nato sem maševal — prvič je bila pri sv. maši. — Med sv. mašo je pristopila k prvemu sv. obhajilu. Obleka prvega sv. obhajila je bila tudi njena poročna obleka. Še dvojce otrok sem krstil, 5 letnega dečka in triletno deklico, katerim je bila prvoobhajanka in nevesta zastopnica botrov.

Komaj sem si napravil potrebne beležke in smo sedli k zajtrku, že pride avtobus. Odpeljal sem se v strahu, kaj bo z bodočnostjo te mlade žene, ko bo komaj enkrat v letu mogla biti pri sv. maši. Božja milost ima svoja pota; čuvala jo je do sedaj, upajmo, da jo bo tudi v bodoče.

Viktor Kragl:

Bivšemu tržiškemu župniku † Fr. Sal. Špendal-u v spomin!

(Konec.)

Začetkom meseca julija 1909 se je po Tržiču zvedelo, da je njihov župnik Fr. Špendal imenovan novomeškim kanonikom. — Blaga gospa Ana Gassner je sprožila misel, da se spodobi, da bi tržiški farani v znak hvaležnosti poklonili svojemu dolgoletnemu skrbnemu dušnemu pastirju kak dar. Gospodični Zofiji Pirčevi je bila poverjena naloga, da bi vse zamišljeno preskrbeli. Pri tržiških gospodih se je zbiralo za nakup dragocenega

zlatega prstana z višnjevimi kamnom, obdanim z briljanti, ženstvo je nabiralo vsoto za nakup lepega keliha, v čegar stojalo bi bile vdelane podobi Srca Jezusovega in Srca Marijinega ter podoba sv. Frančiška Sal., Špendalovega patrona. — V nedeljo dne 17. okt. 1909 — ravno na smrtni dan sv. Marjete Alacoque, ljubljenske božjega presv. Srca ob 1/2 12. uri dopoldne se je pri gdčni K. Pirc zbrala deputacija, ki bi dar hvaležnih Tržičanov izročila njihovemu dotedanjemu župniku. V tej deputaciji so bile 3 gospe (gospa županja Ida Mally, gospa Ana Gassner in nadučiteljeva vdova Marija Kragl) in 3 gospodice (gdč. Žaneta Pollak, gdč. Ana Pollak in gdč. Rafaela Belhar) in pa gdč. Zofija Pirc, ki se je v prisrčnem nagovoru g. duh. svetniku Špendalu zahvalila za vse, kar je za Tržič dobrega storil. † Špendal, ves presečen in globoko ganjen, se je solznih oči zahvalil za poklonjene darove in je poudarjal, da naj ti dragoceni darovi prej ali slej služijo bolj kot njemu v počestčenje božjega Zveličarja v njihovi sredi.

In res, Špendalova oporoka je razjasnila in pokazala Špendalovo zamisel: Kelih in prstan je legiral tržiški župni cerkvi. Lahko bi bil ta dva dragocena darova zapustil cerkvi, kjer je nazadnje služboval ali kak drugi ubožni cerkvi — pa ne! Želja Špendalova je bila, naj njegov spomin živi med Tržičani, za katere se je v življenju toliko trudil, v službi evharističnega Boga. Decembra meseca 1917 je namreč ljubljanski pasar Kregar v lunulo velike tržiške monstrance vdelal dragocen Špendalov prstan. Sedanji tržiški g. župnik pa skrbno hrani lep Špendalov kelih in ga prinaša v cerkev v uporabo pri sv. mašah ob večjih slovesnostih domači duhovščini ali pa kakemu ljubemu gostu, ki pride v Tržič na obisk in tam mašuje. — Na ta način tako lepo živi ravno v presv. Evharistiji spomin na † župnika Špendala in na takratne njegove hvaležne farane. V Špendalovem kelihu se daruje presv. kri Kristusova za vse tiste zlasti, ki so v tržiški farni cerkvi pri službi božji zbrani in ob slovesnih praznikih blagoslovlja verne Tržičane evharistični Jezus, pričujoč v hostiji, ki kraljuje iz prestola, ki mu je v podnožje dragocen prstan † župnika Špendala — dar vernih Tržičanov. Lepšega spomina pač niso mogli postaviti tedanji tržiški farani svojemu dušnemu pastirju Špendalu in prav tako veličasten je spomin, ki ga je svojim bivšim faranom zapustil njihov dolgoletni duhovnik Fr. Špendal. Priznanje Špendalovega dela in Špendalova ljubezen do svojih faranov: v službi presvete Evharistije!

To in ono.

Odhod vlakov iz Tržiča dne 29. in 30. junija, ko odhajamo na kongres je ob sledečih urah: 5:14., 6:39., 11:01., 14:39., 17:58., 20:49. Vsi otroci gredo na praznik z vlakom ob 5:14, v nedeljo gre pa večina z vlakom ob 6:39.

Misljanski teden imamo v Tržiču vedno okoli praznika slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda. Tedaj se oddolžimo s svojimi darovi za misijone. Še vsako leto je imel ta teden lep uspeh. Letos pa izvedemo ta teden v drugi polovici meseca julija. Oglašile se bodo nabiralke darov s polami po hišah. Naj bodo povsod prijazno sprejete!

Na Ovsiše hodijo Tržičani že mnogo let vsako prvo nedeljo po prazniku sv. Petra in Pavla. Letos se vrši to romanje v nedeljo 7. julija po običajnem redu.

Čiščenje župne cerkve lepo napreduje. Seveda, ta dela so le počasna in bomo še precej časa imeli v cerkvi odre in nered. Vsemogoče obrtnike kličejo posameznosti in veliko je podrobnosti, ki bodo morale biti urejene. Toplo priporočamo nedeljsko cerkveno pušco. Tudi druge pušce po cerkvi so temeljito popravljene in varne pred tatovi.

Verska igra „Slehnik“ je bila prav lepo podana na župnijskem dvorišču poleg župne cerkve na praznik sv. R. T. zvečer. Lepo igranje, dostojanstveno obnašanje udeležencev, cerkveni zvonovi in orgle, vse to je napravilo na navzoče globok vtis.

Pritrkavanje je gotovo nekaj lepega. Praznično razpoloženje nam ustvarijo predvsem zvonovi. Tržiški kovači so včasih kar tekmovali v tej umetnosti. Sedaj se pa številno pritrkovalcev kar krči in opravljajo ta posel vedno le isti. Naj se pridružijo novi! Vsak napravi dobro delo, če naredi kaj za božjo čast in za lepše praznovanje slovesnosti.

Pevski zbor in cerkvena godba sta v Tržiču lepo izveščana. A vedno je potreben naraščaj. Zlasti cerkveni pevski zbor rad sprejme še nove pevce in pevke. Kdor ima veselje in posluš naj se javi g. organistu.

Oznanila za julij.

1. Praznik presvete Krvi Gospodove.
2. Obiskovanje Marije Device.
5. Prvi petek v mesecu in god slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda. Ob šestih je sveta maša pred Najsvetejšim. Na predvečer je v župni cerkvi od osme do devete ure skupna molitev sv. ure.
7. IV. nedelja po Binkošti in prva nedelja v mesecu. Službe božje so v navadnem redu. Po vseh

pridigah in popoldne pri večernicah se vrši *molitev za zedinjenje vzhodnih kristjanov*. Zjutraj je mesečno skupno sv. obhajilo za moške.

12. God sv. Hermagore in Fortunata, patronov ljubljanske škofije.

13. V. nedelja po Binkošti in obletnica posvetitve prevz. g. knezoškofa Gregorija, vladike ljubljanske škofije. Visoki knez bodi v molitev priporočen! Službe božje so v župni cerkvi v navadnem redu.

16. God Karmelske Matere božje. Ob šestih je orglana sv. maša za žive ude karmelske bratovščine. Ta dan morejo dobiti v naši farni cerkvi verniki popolne odpustke, kadar obiščejo farno cerkev in molijo v namen svetega očeta. Ti popolni odpustki se morejo dobiti od 15. opoldne do 16. opolnoči. Seveda je potreben tudi prejem sv. zakramentov. Člani škapske bratovščine morejo prejeti še posebne odpustke danes ali na poljubni dan v osmini pod navadnimi pogoji.

17. God sv. Aleša. Ob šestih je orglana sveta maša za Dolino in med sv. mašo je običajno darovanje.

19. God sv. Vincencija Pavelskega. V kapelici, sirotišča na Skali je sv. maša za žive in mrtve dobrotnike Vincencijeve konference.

21. VI. nedelja po Binkošti. Službe božje so v navadnem redu. Popoldne ob dveh je shod za karmelsko bratovščino, ki velja obenem tudi za shod dekliške Marijine družbe. Nato so pete litanije Mb. in končno običajno darovanje za slovesno opravilo naslednjega dne. Po vsem tem je v kapelici sprejem novih članov v karmelsko bratovščino.

22. Ob pol šestih so velike bilje in nato slovesna črna peta sv. maša z leviti za vse umrle ude škapske bratovščine. Po sv. maši je obhod po pokopališču, kjer je libera za umrle pred pokopališko kapelico.

25. Sv. Jakob. Ob šestih je orglana farna sv. maša.

26. Sv. Ana. Ob šestih je v župni cerkvi orglana farna sv. maša. Ob deseti uri je sv. maša v cerkvi sv. Ane pod Ljubljem. V župni cerkvi je pred šesto sv. mašo skupno sv. obhajilo za žene.

28. VII. nedelja po Binkošti. Službe božje so v župni cerkvi v navadnem redu. Ob desetih je sveta maša s pridigo in darovanjem tudi v cerkvi sv. Ane pod Ljubljem.

29. Celodnevno češčenje sv. R. T. v kapeli Dekliškega doma. Sv. R. T. bo izpostavljeno zjutraj od šeste ure do šeste ure zvečer. Pričetna pobožnost s sv. mašo se vrši zjutraj ob šestih, zvečer se pa vrši ob 1/2 6. uri kratek nagovor in nato pete litanije Srca Jezusovega z zahvalno pesmijo. Ure češčenja si bodo razdelile prebivalke Dekliškega doma, a vljudo so vabljeni tudi drugi verniki, da gredo ta dan v to kapelo počastiti sv. R. T. kadarkoli, zlasti pa v popoldanskih urah.

31. Sv. Ignacij.

Shodi cerkvenih organizacij:

III. red: shod 7., vesoljna odveza 2.

Dekliška Marijina družba: shod 21., skupno sv. obhajilo 28.

Marijina družba za žene: shod, skupno sveto obhajilo in sv. maša za družbo na god sv. Ane. Pričetek je ob pol šesti uri zjutraj. A tudi drugo nedeljo

v mesecu t. j. 14. naj se žene v obilnem številu udeležijo mesečnega sv. obhajila.

Karmelska bratovščina: shod 21., sv. maši dne 16. in 22.

Sv. maša na Kofcah: 7. in 21.

Mesečna sv. spoved šolarjev: dečki 20., deklice 27.

Župnijska kronika za maj 1935.

Maja v naši župniji rojenih: 7.

Maja v naši župniji poročenih:

1. Petelinšek Filip, mojster v belilnici predilnice, Bistrica 54 in Paplar Marija, posestnica in delavka v predilnici, Bistrica 64, poročena 1. maja.
2. Šter Blaž, predilniški manipulant, Tržič, Predilniška ulica 8 in Bergant Edvarda, predil. manipulantinja, Tržič, Ljubljanska cesta 15, poročena 12. maja v Kokri.
3. Tišler Franc, kmečki sin, Dolina 119 in Ahačič Ivana, kmečka hči, Sveta Ana 7, poročena 13. maja.
4. Čarman Andrej, posestnik, Sveta Ana 1 in Čarman Franciška, hči posestnika, Sveta Ana 14, poročena 20. maja.
5. Zupan Janko, posestnik, Retnje 1, župnija Križe in Dovžan Marija, trgovka, Slap 74, poročena 22. maja na Brezjah.
6. Pintar Gregor, delavec v papirnici, Sveta Ana 36 in Ahačič Marija, služkinja, Sveta Ana 76, poročena 25. maja.

Maja v Tržiču umrli:

1. Ješe Anton, sin posestnika in čevlarskega podjetnika, rojen v Tržiču 29. 4. 1935, umrl v Tržiču, Cerkevna ulica 11, dne 3. maja.
2. Zupan Rok, užitkar, vdovec, rojen pri Sveti Ani 15. 8. 1850, poročen 29. 5. 1881, umrl pri Sveti Ani štev. 107, dne 3. maja.
3. Kralj Marija, gospodinja-vdova, rojena v Smledniku 3. 4. 1865, poročena 26. 7. 1885, umrla v Tržiču, Pot na zali rovt 2, dne 10. maja.
4. Zupan Janez, bivši drvar, vdovec, rojen pri Sveti Ani 21. 10. 1849, poročen 21. 1. 1889, umrl v Tržiču, Ljubljanska cesta 18, dne 10. maja.
5. Mali Franc, bivši posestnik-užitkar, vdovec, rojen pri Sveti Ani 26. 3. 1854, poročen drugič 30. 6. 1890, umrl pri Sveti Ani 28, dne 19. maja.

Majska poročila od drugod:

1. Primožič Jožef, rojen v Lomu 18, tedaj župnija Tržič in Meglič Antonija, rojena v Lomu 80, tedaj župnija Tržič, sta bila poročena v Lomu 13. maja 1935.
2. Meglič Franc, rojen v Lomu 77, tedaj župnija Tržič, 24. 1. 1905, se je poročil v Lomu 26. maja 1935.
3. Košnik Franc, rojen v Tržiču 212, dne 10. 1. 1906, je bil najden mrtev v gorah in pokopan 21. 5. 1935 v Kranjski gori.
4. Ahačič Anton, rojen v Dolini 54, dne 31. 12. 1890, je umrl v ljubljanski bolnici 14. maja 1935.
5. Miklič Marija, hči delavke Justine, rojene 22. 9. 1902 v Tržiču 22 in bivaajoče na Kokrici 63, se je rodila v ljubljanski bolnici 20. 5. 1935.

Za predstavnika in založnika: Anton Vovk, župnik v Tržiču. Za urednika v Ljubljani: Dr. P. Gvido Rant, O. F. M. Za Zadržno tiskarno v Ljubljani: Srečko Magolič.